

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui,

Lupu Alexandr

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 19.08.2020 – 17.05.2021;

Instanța de apel: 15.12.2021 – 11.04.2022;

Instanța de recurs: 27.06.2022 – 03.08.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 mai 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Lupu Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal fiindu-i stabilită acestuia pedeapsă penală sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

S-a încasat de la Lupu Alexandr în beneficiul lui Buzilă Oleg prejudiciul material în sumă de 3 030 (trei mii treizeci) lei.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, Lupu Alexandr, la 27.02.2020, în intervalul de timp de la ora 12:00 până la ora 13:00, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în holul blocului de locuit de pe str. Trandafirilor, 15/2, mun.

Chișinău, de unde, pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A1 05”, în valoare de 3030 lei, care aparține cet. Buzilă Oleg și cu bunul sustras a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Balan Veaceslav, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Lupu Alexandr să fie recunoscut culpabil în baza prevederilor art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și prin prisma art. 364¹ Cod de procedură penală, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1 În motivarea cererii de apel acuzatorul de stat a invocat că, instanța aplicând în privința lui Lupu Alexandr prevederile art. 90 Cod penal, nu a luat în considerație că corectarea lui și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni nu este posibilă fără aplicarea pedepsei cu privare de libertate, deoarece acesta deja a mai fost condamnat: prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, prin art. 84 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar semiînchis, însă nu și-a făcut concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării, dar din contra a mai comis o infracțiune, pentru care a fost prezentat în fața instanței.

Atrage atenția că inculpatul Lupu Alexandr a dat dovadă de lipsă de respect față de instanță și toți participanții la proces, astfel, prezenta cauză a fost pusă pe rolul instanței la 11.09.2020, însă inculpatul Lupu Alexandr, ignorând cerințele instanței și ignorând în totalitate obligațiile sale procesuale, s-a eschivat, ca urmare fiind anunțat în căutare, și doar la 07.04.2020 ora 11.00., a fost reținut în baza mandatului de arest eliberat de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

Invocă riscului ca condamnatul Lupu Alexandr, aflându-se în termen de probațiune, să părăsească localitatea sau țara, sau să comită alte infracțiuni, constatându-se că anterior a fost atras la răspundere penală dar nu și-a tras concluzii.

Consideră că corectarea și reeducarea inculpatului Lupu Alexandr va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de societate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 mai 2021, în partea aplicării pedepsei și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care lui Lupu Alexandr, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, au fost excluse prevederile art. 90 Cod Penal.

În rest au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel inculpatul Lupu Alexandr a recunoscut fapta săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând într-un tot cu restul probelor administrate pe caz.

S-a constatat că instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Lupu Alexandr în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indici calificativi – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit cu cauzarea cu daune în proporții considerabile.

Cu referire la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului, Curtea de apel a considerat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de apel a considerat că modalitatea de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatului Lupu Alexandr, nu este echitabilă în raport cu faptele comise, urmările prejudiciabile produse și rezonanța socială a acestora. Mai mult, Colegiul a specificat că, așa cum rezultă din textul sentinței, instanța de fond și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că este posibilă corectarea și reeducarea inculpatului fără izolarea acestuia de societate, ceea ce instanța de apel a considerat drept o concluzie pripită și eronată, care nu poate fi menținută, or anterior inculpatul Lupu Alexandr fiind condamnat, inclusiv și pentru infracțiuni similare la pedeapsa cu închisoarea, nu sa corijat, nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție.

La aplicarea pedepsei inculpatului, Colegiul penal a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-77, Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că inculpatul anterior fiind condamnat la o pedeapsă

cu închisoare pentru infracțiune similară, nu și-a făcut concluziile necesare și din nou a comis o infracțiune cu intenție, care conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor mai puțin grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor atenuante.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului, prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022 cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 mai 2022.

5.1 În susținerea recursului a invocat că:

- argumentele instanței de apel privind netemeinicia pedepsei aplicate inculpatului prin sentința primei instanțe, sunt neargumentate și lipsite de probatoriu;

- pedepsa stabilită prin sentință este echitabilă și conformă scopului pedepsei penale;

- inculpatul după pronunțarea sentinței a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, circumstanțe care confirmă corectarea ultimului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a

repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal reține că deși, avocatul Creciun Stanislav, potrivit textului recursului declarat, a semnalat temeiul de casare prevăzut la *art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală*, nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă acestea, or alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă, mai mult în conținutul cererii nu expune nici o argumentare în susținerea respectivului, fiind invocat formal, iar instanța de recurs nu este competentă să-l completeze din oficiu și prin urmare, temeiul de casare invocat nu-și găsește confirmarea și urmează a fi respins.

Totodată, reieșind din motivarea recursului declarat, avocatul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalându-se temeiul de casare stipulat de *art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală*, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, prin prisma temeiului indicat mai sus, instanța de recurs ordinar constată, că argumentele recursului se concentrează asupra dezacordului cu modalitatea de executare a pedepsei penale stabilite inculpatului Lupu Alexandr, în opinia recurentului fiind necesară aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru

infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, modificând modalitatea de executare a acesteia prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Lupu Alexandr, care potrivit materialelor cauzei, anterior a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiune similară și cu toate acestea a comis cu intenție o nouă infracțiune, aspecte care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la alegațiile privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că legislatorul, prin dispoziția art.90 Cod penal, a oferit instanțelor de judecată posibilitatea, nu însă obligația de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o nouă infracțiune din categoria celor mai puțin grave, cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective și personalității inculpatului, care este predispus de a comite fapte supuse răspunderii

penale, instanța de recurs atestă iraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilit de instanța de apel.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Lupu Alexandr nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate, fapt care determină lucid temeinicia soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Lupu Alexandr.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căreia instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Creciun Stanislav în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Lupu Alexandr xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **25 august 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie